अगारैकदेशे प्रघणः प्रघाणश्च । (७९/३२५६)

[1]प्रपूर्वस्य हन्तेः[2] प्रघणः प्रघाणः [3]इत्येतौ शब्दौ निपात्येते अगारैकदेशे वाच्ये । प्रघणः, प्रघाणः । [4]द्वारप्रकोष्ठो बाह्य [5]उच्यते । अगारैकदेशे इति किम् ? प्रघातः [6]अन्यः ॥

उद्घनोऽत्याधानम् । (८०/३२५७)

उत्पूर्वात् हन्तेः[7] उद्घनः इति निपात्यतेऽत्याधानं चेद् भवति । उद्घनः । यस्मिन् काष्ठे स्थापयित्वा अन्यानि [8]काष्ठानि तक्ष्यन्ते तदभिधीयते । [9]उद्घातोऽन्यः ॥

अपघनोऽङ्गम् । (८१/३२५८)

[10]अपपूर्वस्य हन्तेः[11] [12]अपघनः इति निपात्यते, अङ्गं चेत् तद् भवति । अपघनः [13]अङ्गम् । अवयवः एकदेशः, न सर्वः । किं तर्हि ? पाणिः पादश्च अभिधीयते । [14]अपघातः अन्यः ॥

करणेऽयोविद्रुषु (८२/३२५९)

हनः इति वर्तते । अयस् वि द्रु इत्येतेषु उपपदेषु हन्तेः धातोः करणे कारके अप् प्रत्ययो भवति, घनादेशश्च । अयो हन्यते अनेन इति अयोघनः । विघनः । द्रुघनः । द्रुघणः इति केचिदुदाहरन्ति । कथं णत्वम् ? अरीहणादिषु [15]पाठात् । 'पूर्वपदात् सञ्ज्ञायामगः' (८.४.३/८५७) इति वा ॥

स्तम्बे क च । (८३/३२६०)

करणे हनः इति वर्तते । स्तम्बशब्दे उपपदे करणे कारके हन्तेः[16] कः प्रत्ययो भवति । चकारात् अप् च, तत्र[17] घनादेशः । स्तम्बघ्नः, स्तम्बघनः । [18]स्त्रियां स्तम्बघ्ना, स्तम्बघना इति इष्यते । करणे इत्येव, स्तम्बघातः ॥

परौ घः । (८४/३२६१)

[19]करणे हनः इत्येव । परिशब्दे उपपदे हन्तेर्धातोः अप् प्रत्ययो भवति करणे [20]कारके, घशब्दश्चा[21]देशः । परिहन्यते अनेन इति परिघः । [22]पलिघः (८.२.२२/३२६२) ॥

उपघ्न आश्रये । (८५/३२६३)

[23]उपपूर्वात् हन्तेः[24]अप् प्रत्ययः [25]उपधालोपश्च निपात्यते [26]आश्रयेऽभिधेये । आश्रयशब्दः सामीप्यं प्रत्यासत्तिं लक्षयति । पर्वतोपघ्नः । ग्रामोपघ्नः । आश्रये इति किम् ? [27]पर्वतोपघात [28]एवान्यः ॥

---

1. हन इत्येव इत्यधिकम् ब. 2. धातोः इत्यधिकम् ब. 3. च इत्यधिकम् फ, इत्येतौ द्वौ ब, इति च निपात्यते अ. 4. द्वारप्रकोष्ठकः ब, द्वारकोष्ठकः क, द्वारकोष्ठतके बाह्ये ड. 5. उच्यते नास्ति फ. 6. अन्यः नास्ति फ. 7. धातोः इत्यधिकम् ब. 8. काष्ठानि नास्ति फ. 9. अत्याधानम् इति किम् इत्यधिकम् ग. ह. 10. अपपूर्वात् हन्तेः ह. 11. धातोः इत्यधिकम् अ. ब. फ. 12. अपघनादेशः फ. 13. शरीरावयवः फ. 14. अङ्गमिति किम् इत्यधिकम् अ. क. फ. ह. 15. प्रक्षेपात् अ. ब. ड. 16. धातोः इत्यधिकम् फ. 17. च इत्यधिकम् ब. 18. वाक्यमिदं नास्ति ड. 19. हन इति वर्तते, करणे इति च ब, करणे हनः च इत्यनुवर्तते क. 20. कारके नास्ति. 21. अन्तादेशः ह. 22. पलिघः नास्ति फ. 23. हन इति वर्तते इत्यधिकम् ह. 24. धातोः इत्यधिकम् ब. क. 25. च इत्यधिकम् फ. 26. आश्रयेऽभिधेये नास्ति इ. फ. ग. 27. उपघातः ब. फ. 28. एव नास्ति ह.